

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
77 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2017

думку, навчання іноземних студентів спілкуванню українською мовою неможливе без систематичної, цілеспрямованої роботи. Формування міжкультурної компетенції потребує розвитку в студентів умінь реально сприймати соціокультурний портрет держави, в якій вони здобувають освіту.

Методика викладання української мови як наука досліджує процес навчання української мови, розкриває закономірності засвоєння різних сторін мови, визначає й мотивує засоби передачі знань студентам, прагне віднайти шляхи найбільш результативного навчання. Одним із головних принципів методичної роботи в комплексі та перспективного для подальших досліджень є перенесення акценту з інформаційного навчання на методологічне, зокрема на оволодіння методами комунікативної діяльності, на розвиток у студентів здатності до набуття нових знань та їх узагальнення й приведення до чіткої системи.

Необхідно звернути увагу на активне та інтерактивне навчання. Важливо постійно здійснювати зворотний зв'язок між викладачем та студентами (пояснення, перевірка виконаних вправ та роботи над помилками). Це сприяє взаємодії співпраці викладача з аудиторією. Інтерактивне навчання дозволяє обмін інформацією між усіма учасниками навчального процесу (коли студенти працюють у парах). Це покращує формуванню комунікативної компетенції, передбачає виконання дискурсивних та ініціативних завдань (повідомлення про спільні та відмінні аспекти української мови та рідної). Викладачі намагаються підготувати студентів до самостійної роботи. Для того, щоб знання студентів-іноземців з організації власної навчальної діяльності перетворились у міцні практичні вміння та навички, потрібно на належному, але одночасно й доступному рівні, подавати новий матеріал. Слід зазначити, що для реального підвищення рівня мовної підготовки студентів-іноземців, викладачі використовують палітру видів, засобів та методів навчання, від занять за програмами, що мають обов'язковий статус до різноманітних позааудиторних заходів, які враховують наявні знання та індивідуальні здібності, а також впроваджують в навчальний процес сучасні мультимедійні матеріали та інформаційні технології.

ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

**Фоміна Л.В., Скорбач Т.В., Кулікова І.І.
Харківський національний медичний університет**

Модернізація національної освітньої галузі в останнє десятиліття пов'язане із входженням України в європейське освітнє поле, яке розширює цей простір, збільшуючи можливості для мобільності студентів. Це у свою чергу вимагає не лише залучення нових знань, але й формує нові підходи до навчання, змушуючи коригувати освітній простір, навчальні програми, педагогічні технології. Така ситуація є характерна й для Харківського національного медичного університету, де ми можемо зустріти студентів не лише із країн СНД, але й далекого зарубіжжя. Завдання будь-якого вищого навчального закладу, який навчає іноземних студентів, першочергово дати ґрунтовну теоретичну й практичну підготовку з обраного фаху, навчити самостійно приймати рішення, які пов'язані з професійною діяльністю, а, отже, створювати власними силами нові цінності та переймати культурну й мовну освіту «малої Батьківщини». Крім того, кожен молодий фахівець має усвідомлювати, що з отриманням диплома про освіту його навчання не закінчується – він повинен бути готовим до безперервної самоосвіти, до постійного оновлення своїх знань, уміти адаптуватися до змін і навіть коригувати свою професійну діяльність. Отже, виміром якості вузівської освіти нині має стати вміння студентів вчитися самостійно. Щоб виконати завдання, які постали перед вищою школою, потрібно вдосконалювати не лише навчально-

виховний процес, але й усне та писемне мовлення української мови як державної, національної мови. На нашу думку, навчання іноземних студентів спілкуванню українською мовою неможливе без систематичної, цілеспрямованої роботи. Формування міжкультурної компетенції потребує розвитку в студентів умінь реально сприймати соціокультурний портрет держави, в якій вони здобувають освіту.

Актуальність даного дослідження зумовлена тим, що методика викладання української мови як іноземної є новою мало дослідженою галуззю. **Мета** статті – проаналізувати досвід, набутий кафедрою української мови, основ психології та педагогіки Харківського національного медичного університету у сфері викладання української мови як іноземної. **Об’єктом** аналізу даної роботи є методика викладання української мови як іноземної.

Предметом дослідження є проблема вибору ефективних методів навчання та інноваційних підходів до викладання української мови як іноземної.

Методика викладання української мови як наука досліджує процес навчання української мови, розкриває закономірності засвоєння різних сторін мови, визначає й мотивує засоби передачі знань студентам, прагне віднайти шляхи найбільш результативного навчання. О. Туркевич, аналізуючи, власне, методику викладання як окрему педагогічну дисципліну виділяє чотири етапи її формування: існування методики викладання іноземної мови в межах педагогіки, розвиток методики викладання іноземної мови як окремої науки, активне функціонування методики викладання мови як іноземної, зародження методики викладання української мови як іноземної [3, с. 140]. Дослідження у сфері викладання української мови як іноземної знайшли своє відображення в наукових розвідках Л. Бей, Т. Єфімов, Т. Лагути, Б. Сокіл, О. Тростинської, Г. Тохтар. Л. Бей та О. Тростинської у дослідженні «Проблеми викладання української мови різним категоріям іноземних студентів» зазначають, що під час вивчення української мови як іноземної варто враховувати не лише психолого-педагогічні та соціально-педагогічні підходи, але й спеціалізацію та етапи навчання, комунікативні потреби, існуючі бази знань [1, с. 43]. Одним із головних принципів методичної роботи в комплексі та перспективного для подальших досліджень є перенесення акценту з інформаційного навчання на методологічне, зокрема на оволодіння методами комунікативної діяльності, на розвиток у студентів здатності до набуття нових знань та їх узагальнення й приведення до чіткої системи.

За останній час з’явилися навчальні посібники, які дають можливість викладачам кафедри української мови, основ психології та педагогіки Харківського національного медичного університету комбінувати та використовувати різноманітні методики, техніки та вправи, які знайшли своє відображення в книгах: «Українська мова для іноземних студентів I-IV курсів» (М. В. Арделян, 2010), «Завдання для практичних занять з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для іноземних студентів усіх напрямів підготовки всіх форм навчання» (І. Ю. Підгородецька, С. Ю. Сокол, 2012); «Українська мова для іноземних студентів» (М. В. Винник, О. М. Гайда, І. Д. Драч, 2013) та ін. Це сприяє ефективним методам та прийомам формуванню рис професійного мовлення.

Використання традиційних та новаторських практик дозволяє викладачам акцентувати увагу на наступних завданнях для студентів-іноземців.

— Мовленнєва спрямованість. Наприклад, читання та говоріння, як влучно зазначає Л. Пономаренко на початку вивчення іноземної мови утримує в пам’яті меншу кількість іншомовних слів, ніж слів рідної мови, повільніше осмислює повідомлення.

— Комплексність.

— Різноманітність форм роботи студентів.

Необхідно звернути увагу на активне та інтерактивне навчання. Важливо постійно здійснювати зворотний зв’язок між викладачем та студентами (пояснення, перевірка виконаних вправ та роботи над помилками). Це сприяє взаємодії співпраці викладача з аудиторією. Інтерактивне навчання дозволяє обмін інформацією між усіма учасниками навчального процесу (коли студенти працюють у парах). Це покращує формуванню

комунікативної компетенції, передбачає виконання дискурсивних та ініціативних завдань (повідомлення про спільні та відмінні аспекти української мови та рідної). Викладачі намагаються підготувати студентів до самостійної роботи. Для того, щоб знання студентів-іноземців з організації власної навчальної діяльності перетворились у міцні практичні вміння та навички, потрібно на належному, але одночасно й доступному рівні, подавати новий матеріал. Слід зазначити, що для реального підвищення рівня мовної підготовки студентів-іноземців, викладачі використовують палітру видів, засобів та методів навчання, від занять за програмами, що мають обов'язковий статус до різноманітних позааудиторних заходів, які враховують наявні знання та індивідуальні здібності, а також впроваджують в навчальний процес сучасні мультимедійні матеріали та інформаційні технології. Інноваційні педагогічні технології, у тому числі й модульний варіант вивчення мови, стали визначальним у практиці навчання в Харківському національному медичному університеті.

Література

1. Бей Л.Б. Проблеми викладання української мови різним категоріям іноземних студентів / Л.Б. Бей, О.М. Тростинська // Вісник Харківського Національного університету ім. В.Н. Каразіна, – № 12. – С. 42–49.
2. Теорія і практика викладання української мови як іноземної. : зб. наук. праць за матеріалами міжнародної наукової конференції. – Львів, 2006. – Вип. 1. – С. 5.
3. Туркевич О. Методика викладання української мови як іноземної: розвиток науки і становлення терміна / О. Туркевич // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – 2009. – Вип. 4. – С. 137–144.

ПОЛОЖЕННЯ ДЕРЖАВИ ІЗРАЇЛЬ ЗА ЧАСІВ ЦАРЯ СОЛОМОНА

¹Польова С.Є, ст. викладач, ²Польовий С.С., студент
¹Одеська національна академія харчових технологій
²Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова

У даній роботі ми поставили цілі розглянути політику царя Соломона і його попередників, їх політичний почерк і результати правління. Так, правління Саула знаменувало початок нового періоду в історії євреїв. Він об'єднав державу для того, щоб протистояти насуванню з боку филистимлян. Це був відчайдушний крок, оскільки до сих пір окремі єврейські племена на чолі з судьями не мали централізованої влади. Натиск на філістимлян дав плоди: Ізраїль розширювався. Навпаки, друга половина правління знаменувала деформацію політичного курсу Саула. Крім розбіжностей із Самуїлом у царя з'явився конкурент – Давид – пастух, який убив Голіафа. Одержимість підозрами про спроби Давида позбавити його трону не давали Саула можливості спокійно правити, і він вирішив переслідувати Давида. Однак не добившись свого, в кінці кінців вчинив самогубство на полі бою. Для Саула було головне утримати владу силою. Правитель, перш за все, цінував військовий авторитет і його божественну обумовленість. Для нього було неможливим навіть припущення, що він може втратити трон протягом свого життя. Подібна військова етика, на наш погляд, виправдана. Але царство мало перейти до іншої людини, яка, згідно одкровення, повинна була стати більш гідним правителем. Так воно і сталося. Якщо політичний почерк Саула носить явно «кшатрійське» забарвлення, то почерк Давида є сумішшю «кшатрійського» і «брахманського» принципів правління. Спадщиною Саула Давид скористався блискуче. Крім розширення територій і міжнародних зв'язків, він зміцнював інфраструктуру і дбав про духовну складову всього народу. Государ знаменував не тільки фігуру політика, воїна, дипломата, а також з'явився в ролі музиканта, учасника псалмів і пророка. Ймовірно, неспроста він став легендарним правителем, об'єктом дифірамбів, різних легенд та історій. Давид залишив добру спадщину. Мабуть, тому за неї так змагалися його сини.

ВИКОРИСТАННЯ СТРАТЕГІЇ ІНТЕГРАЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ Коренман Є.М., Дьяченко Ю.В.....	356
СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ АНТИКРИЗОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ Корсікова Н.М.....	358
ВЕРТИКАЛЬНО-ІНТЕГРОВАНА ВЗАЄМОДІЯ СУМІЖНИХ РИНКІВ ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ Бондаренко С.А.....	360
ІНФОРМАЦІЙНА ЛОГІСТИКА – ШЛЯХ ДО ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Дроздова В.А.....	362

СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА»

ОРГАНІЗАЦІЯ ОЦІНКИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ Ткачук Т.І., Галаєва С.....	363
ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНІВ Павленко Г.М., Бондар К.С.....	365
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА У СФЕРІ ЗЕМЕЛЬНО-РИНКОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ Криницька О.О.....	365
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ РІВНІВ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ Редько Р.М.....	367

СЕКЦІЯ «МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМИЦТВО І ТОРГІВЛЯ»

ПОШУКОВА ОПТИМІЗАЦІЯ, ЯК ЕЛЕМЕНТ ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ Кордзя Н.Р.....	370
СПРОЩЕНИЙ НАССР ДЛЯ ЗАКЛАДІВ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ Мардар М.Р., Устенко І.А.....	371
МАРКЕТИНГОВИЙ ПОДХОД К УПРАВЛЕННЮ ПРОДАЖАМИ Брайко М.Г., Голубьонкова Е.А.....	373
ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ ЗЕРНОВИХ БАТОНЧИКІВ, ЩО РЕАЛІЗУЮТЬСЯ У РОЗДРІБНИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖАХ М. ОДЕСА Кордзя Н.Р., Ковалів І.О.....	375
АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ «СТРАТЕГІЇ БЛАКИТНОГО ОКЕАНУ» У СФЕРІ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ Голубьонкова О.О.....	376
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕКЛАМНОЇ КАМПАНІЇ Лозовська Г.М.....	378

СЕКЦІЯ «СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ, ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА СПОРТ»

СВІТОГЛЯДНО-МЕТОДОЛОГІЧНА СПЕЦИФІКА ПОСТНЕКЛАСИЧНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ЗНАННЯ Лар'яновський І.С.....	380
УПОРЯДКУВАННЯ ПРАВОПИСУ ТА ГРАФІКИ У СВІТЛІ РОЗВИТКУ ЕТНІЧНОЇ КУЛЬТУРИ Віват Г.І., Машарова Я.В.....	381
ДЕРЖАВОТВОРЧА ЗНАЧИНА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ Віват Г.І., Южакова О.І.....	382
ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ У ВИЩІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ Лупол А.В.....	384
ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ Фоміна Л.В., Скорбач Т.В., Кулікова І.І.....	385
ПОЛОЖЕННЯ ДЕРЖАВИ ІЗРАЇЛЬ ЗА ЧАСІВ ЦАРЯ СОЛОМОНА Польова С.Є, Польовий С.С.....	387
ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПСИХОФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТУРИЗМ» Болтоматіс Д.В., Волкова Т.В.....	389
ВПЛИВ ФІТНЕС-ПРОГРАМ НА ФІЗИЧНУ ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ ТА ФІЗИЧНЕ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ Павлюк О.В., Гончарук В.В.....	390

Наукове видання

Збірник тез доповідей 77 наукової конференції викладачів академії
18 – 21 квітня 2017 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 15 від 25.04.2017 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Волков В.Е., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Павлов О.І., д.е.н., професор

Станкевич Г.М., д.т.н., професор

Савенко І.І., д.е.н., професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор